

Naukowo o bohaterze łańcuckiej Armii Krajowej

Józef Blajer ps. "Bej" był bardzo zaangażowanym żołnierzem podziemia wojskowego. Działal w Obwodzie ZWZ-AK Łańcut, uczestniczył w akcjach zbrojnych, w tym sabotażowych i dywersyjnych. Następnie stał się ofiarą represji. Muzeum Armii Krajowej w Krakowie końcem 2025 roku wydało publikację, w której zamieszczone zostało opracowanie naukowe poświęcone jego postaci.

Monografia zbiorowa nosi tytuł "Wojna i pamięć. Wybrane zagadnienia z dziejów Polskiego Państwa Podziemnego". Jest to sięga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Grzegorzowi Mazurowi. Publikacja jest efektem konferencji naukowej: "W 80. rocznicę przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową", która dedykowana była prof. dr. hab. Grzegorzowi Mazurowi, wybitnemu badaczowi Polskiego Państwa Podziemnego. Konferencja zorganizowana została wspólnie przez Muzeum Armii Krajowej oraz Katedrę Historii Polskiej Myśli Politycznej UJ.

Profesor Grzegorz Mazur to osoba mocno związana z regionem łańcuckim. Jego dziadkiem był znany literat Roman Turek (w AK nosił pseudonim "Odys"). Ojciec profesora - Maciej Mazur również należał do AK, w której to organizacji miał pseudonim "Kujawa". Prof. Grzegorz Mazur był promotorem rozprawy doktorskiej Andrzeja Borcza.

Opracowanie dra Andrzeja Borcza poświęcone Józefowi Blajerowi zostało zatytułowane: "Pamięć autobiograficzna jako źródło historyczne przydatne do badań dziejów Armii Krajowej - na przykładzie wspomnień ppor. Józefa Blajera ps. "Bej". Nowatorski tekst zyskał duże uznanie środowiska naukowego, czego dowodem jest poniższa recenzja:

"Przedstawiony tekst stanowi obszerną recenzję pamiętników Józefa Blajera. Autor skupił się przede wszystkim na ocenie ich wiarygodności. Użył metod stosowanych do oceny literatury pamiętnikarskiej, wywiadów, materiałów uzyskanych w ramach "historii mówionej". Zastosowane przez siebie narzędzia obszernie scharakteryzował we wstępnej części tekstu, poświęconej metodologii badań źródeł tego typu. Krytyczna analiza pamiętników skłoniła

Autora do pozytywnej oceny wiarygodności Józefa Blajera, który kładł nacisk na rzetelne odtworzenie wydarzeń bez upiększania i skłonności do hagiografii. Wysoko też ocenił wartość badawczą samych pamiętników stanowiących źródło porównawcze do istniejących już opracowań oraz jako pierwotne źródło do wydarzeń dotąd nieznanych. Tekst jest interesujący i wartościowy nie tylko ze względu na prezentację osoby i dzieła Józefa Blajera, ale ze względu na ukazanie metody pracy ze źródłem pamiętnikarskim."

Dr Borcz korzystał ze wspomnień Józefa Blajera podczas przygotowywania monografii łańcuckiego obwodu ZWZ-AK, która została opublikowana przez IPN w 2020 roku pt. "Obwód Łańcut SZP-ZWZ-AK w latach 1939-1945". Książka okazała się bestsellerem, w konsekwencji czego zostały dodrukowane kolejne egzemplarze. Monografia zwyciężyła też w plebiscycie czytelników pn. "Historia Zebrana" w kategorii "Okiem badacza".

Oto link przedstawiający zawartość najnowszej publikacji Muzeum AK w Krakowie, gdzie znajduje się zestawienie opracowań, które zostały tamże zamieszczone:

<https://muzeum-ak.pl/wydawnictwo/wojna-i-pamiec-wybrane-zagadnienia-z-dziejow-polskiego-panstwa-p/90/>

Zachęcamy do zapoznania się z rekomendowaną publikacją Muzeum AK w Krakowie, a szczególnie z opracowaniem naukowym poświęconym wspomnieniom i relacjom utrwalonym przez "Beja". W tym kontekście warto również przypomnieć sobie znakomitą monografię o łańcuckim obwodzie ZWZ-AK.

RED

http://www.lancut.gada.pl/aktualnosc,8415,0,0,0,Naukowo-o-bohaterze-lancuckiej-Armii-Krajowej.html?fbclid=IwY2xjawPwIwRleHRuA2FlbQIxMQBicmlkETBoUTRSdDVNRzk0bjI1SHk2c3J0YwZhcHBfaWQQMjIyMDM5MTc4ODIwMDg5MgABHrWzWbVrInWcVmlGOEYkiw4ZA07tP1avNJoX9ft1CV_EAr7J29xPNT0APIXf_aem_tTesrgkFYf4tc5VeZjKeog